

Aan de hand van voorbeelden uit hun dagelijkse praktijk schrijven vier dierenartsen over diergezondheid in de vleesveehouderij. Om en om beschrijven John Campe, Piet De Meuter, Thomas Raeymaekers en René Bemers maandelijks vastgestelde ziektebeelden, uitgevoerde behandelingen en/of mogelijke preventie maatregelen.

Navelbreuk en navelabces vragen verschillende aanpak

Aandoening aan de navel

Onlangs contacteerde een vleesveehouder mij voor een ziek kalf. Het jonge rund was drie maanden oud en had volgens hem een navelontsteking.

Ik onderzocht het zieke dier bij aankomst op het bedrijf. Het kalf toonde geen typische ziektesymptomen en had ook geen koorts. Ter hoogte van de navel had het kalf echter wel een zwelling ter grootte van een pompelmoes.

Deze zwelling was bij aanraken niet pijnlijk en voelde evenmin warm aan. Zoals gebruikelijk bij een navelontsteking was binnenin de zwelling geen harde streng te voelen, maar wel een vloeibare inhoud.

De zwelling kon volledig weggedrukt worden tot in de buik. In de buikspieren was een opening te voelen. De opening had een diameter van ongeveer drie vingers.

Op basis van het wegdrücken van de zwelling kon ik uitmaken dat het duidelijk niet om een navelontsteking ging, maar ofwel om een navelabces, ofwel om een navelbreuk.

Afgaande op het zicht en met palpatie is het onderscheid tussen een navelbreuk en een navelabces bijna niet te maken. Alleen een punctie kan uitsluitsel geven.

Bij punctie van de zwelling kwam er in dit geval geen etter te voorschijn, maar wel wat buikvocht. De zwelling bleek dus een navelbreuk te zijn. Omdat een navelbreuk operatief behandeld wordt, opende ik de huid ter hoogte van de navelbreuk. De darmen werden terug in de buikholte geduwd en de opening in de buikspieren en de huid werd gehecht.

De encyclopedie **Navelbreuk en navelabces**

Een navelbreuk ontstaat eigenlijk bij de geboorte. Normaal moeten de buikspieren dichtgroeien na de geboorte, wanneer de navelstreng is verdroogd. In sommige gevallen gebeurt dit niet en blijft er een opening in de buikwand bestaan. Hierdoor kunnen de darmen de buikholte verlaten en zo tot net onder de huid komen te liggen, en zodoende een breukzak vormen.

Darmen in die breukzak kunnen beklemd raken en voor hevige koliek zorgen of zelfs tot de dood leiden.

Een doeltreffende ontsmetting van de navel kort na de geboorte helpt problemen

met navelontsteking voorkomen. Een navelabces ontstaat door een ontstoken navel die niet of onvoldoende lang is behandeld. In dat geval ontstaat er een chronische ontsteking, waarbij zeer veel ontstekingscellen en vocht vrijkomen. Deze cellen worden onder de huid als het ware in een zakje bijgehouden, zodat er zich een holte vormt gevuld met stinkende etter.

In tegenstelling tot een navelbreuk waarbij operatief ingrijpen noodzakelijk is, is de behandeling van een abces zeer eenvoudig. Het abces moet breed geopend worden, zodat alle etter eruit kan. De wond wordt opengelaten, zodat het abces goed kan draineren. Een abces moet helen van binnen naar buiten; hoe langer de wond openblijft en het abces kan draineren, hoe beter.

Als de wond zich te snel sluit omdat bijvoorbeeld het abces niet breed genoeg is geopend, riskeert men dat er zich opnieuw een abces ontwikkelt.

